MINISTERSTVO
PRŮMYSLU A OBCHODU

Odpovědi České republiky na otázky Evropské komise obsažené ve vzorovém formuláři určeném pro vypracování Zprávy o pokroku v oblasti kombinované elektřiny a tepla v souladu s čl. 6 odst. 3 a čl. 10 odst. 2 směrnice EP a Rady 2004/8/ES o podpoře kombinované výroby tepla a elektřiny založené na poptávce po užitném teple na vnitřním trhu s energii a o změně směrnice 92/42/EHS

1. Transpozice/provedení ustanovení směrnice 2004/8/ES

Otázka 1: Do jaké míry je směrnice ve Vaší zemi provedena do vnitrostátního práva? Jaký je harmonogram pro provedení případných zbývajících částí směrnice?

Odpověď ČR na otázku 1: *Jak bylo konstatováno již ve Zprávě o pokroku v oblasti kombinované výroby elektřiny a tepla v České republice z roku 2007, byla Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/8/ES ze dne 11. února 2004 o podpoře kombinované výroby tepla a elektřiny založené na poptávce po užitečném teple na vnitřním trhu s energií a o změně směrnice 92/42/EHS plně transponována do národní legislativy České republiky, a to zákonem č. 458/2000 Sb., ze dne 28. listopadu 2000 o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon) ve znění pozdějších předpisů a vyhláškou č. 344/2009 Sb., ze dne 30. září 2009, o podrobnostech způsobu určení elektřiny z vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla založené na poptávce po užitečném teple a určení elektřiny z druhotných energetických zdrojů.*

Od 1.1.2013 nabyde účinnosti většina ustanovení zákona č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie, který zavádí nový systém podpory obnovitelných zdrojů energie a integruje ho s podporou kombinované výroby elektřiny a tepla.

Otázka 2: Jaký je harmonogram pro prováděcí opatření na základě rozhodnutí Komise ze dne 19. listopadu 2008, kterým byly zavedeny prováděcí pokyny? Uveďte laskavě, jak k němu došlo (revize obecného zákona o energetice, zvláštní zákon, vyhláška, nařízení …).

Odpověď ČR na otázku 2: *Veškerá prováděcí opatření jsou obsažena ve vyhlášce č. 344/2009 Sb. o podrobnostech způsobu určení elektřiny z vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla založené na poptávce po užitečném teple a určení elektřiny z druhotných energetických zdrojů. Vyhláška 344/2009 Sb. plně reflektuje jak směrnici 2004/8/ES, tak i rozhodnutí EK ze dne 19. listopadu 2008. Při výpočtech kritéria úspory primární energie (UPE) se postupuje v souladu s postupy stanovenými v rozhodnutí EK.*

Otázka 3: Nakolik podle Vás už Vaše země ve značném rozsahu směrnici provedla?

Odpověď ČR na otázku 3: *Výše uvedená směrnice byla v roce 2005 plně transponována do národní legislativy.*

Otázka 4: Používá Vaše země alternativní metodu výpočtu podle čl. 12 odst. 2?

Odpověď ČR na otázku 4: *Česká republika umožnuje provozovatelům využít alternativní metodu výpočtu podle čl. 12 odst. 2. V současné době probíhá příprava nového prováděcího právního předpisu a o využití alternativní metody výpočtu podle čl. 12 odst. 2 zatím nebylo rozhodnuto. Mechanickou energii počítáme, ale převádíme ji na elektrický ekvivalent při výpočtu úspory primární energie (UPE).*

Otázka 5: Je ve Vaší země potřeba přehodnotit podle článku 13 prahové hodnoty používané pro výpočet elektrické energie z kombinované výroby tepla a elektřiny a/nebo prahové hodnoty používané pro výpočet účinnosti kombinované výroby tepla a energie a úspor primární energie?

Odpověď ČR na otázku 5: *Pro přehodnocení prahových hodnot neshledáváme důvod.*

2. Vnitrostátní potenciál zvyšování podílu vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny

Otázka 6: Může již Vaše země vykázat v oblasti vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny pokrok od poslední zprávy o vnitrostátním potenciálu, který by bylo možno připsat buďto právním předpisům EU nebo vnitrostátním právním předpisům a režimům podpory?

Odpověď ČR na otázku 6: *V České republice zaznamenala významný rozvoj kogenerace na bázi plynových motorů. Naopak v oblasti parních turbosoustrojí došlo ke stagnaci až poklesu s ohledem na snížení poptávky po užitečném teple vlivem úsporných opatření.*

Otázka 7: Jak hodnotíte pokrok směrem ke zvýšení podílu vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny ve své zemi? Vaše hodnocení by mělo vycházet z konkrétních číselných údajů, jež je třeba zahrnout do **přiložené tabulky (v souboru programu Excel)**, jež má ulehčit předkládání Vašich údajů.

Odpověď ČR na otázku 7:*Tabulky EU-1 a EU-2 o kombinované výrobě elektřiny a tepla jsou součástí ročního dotazníku „IEA - Eurostat – UNECE“ o elektřině a teple.*

V roce 2010 byla ze strany EU provedena revize dat za rok 2009 a bylo doporučeno na základě poslední přijaté směrnice, aby vstupující palivo do kombinované výroby elektřiny a tepla se vztahovalo pouze k části produkce elektřiny a tepla, která je hodnocená jako „kombinovaná produkce“ a ne k celé hrubé výrobě elektřiny a tepla v jednotce s kombinovanou výrobou jako tomu bylo dosud.

Na základě tohoto požadavku byla data za rok 2009 v tomto duchu upravena a metodicky obdobně byla zpracována data za rok 2010. Úprava za předchozí roky nebyla požadována.

3. Překážky vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny

Otázka 8: Sdělte prosím své názory na to, jaké překážky vysoce účinné kombinované výrobě tepla a elektřiny v současné době ve Vaší zemi existují:

– překážky v souvislosti se správními postupy (schválení, koordinace mezi příslušnými orgány, zjednodušené a urychlené postupy atd.);

– překážky v souvislosti s rozvodnou elektrickou sítí a otázkami sazebníku (včetně zvláštních opatření pro malé jednotky a mikrojednotky kombinované výroby tepla a elektřiny);

– ostatní překážky (internalizace externích nákladů, ceny energie, finanční a technické překážky atd.) v souladu s články 9 a 6 směrnice o kombinované výrobě tepla a elektřiny 2004/8/ES.

Uveďte opatření na překonání těchto překážek.

Odpověď ČR na otázku 8: *Obecným problémem jsou zdlouhavé povolovací procesy pro výstavbu energetických zařízení. Tento problém by měla zmírnit novela stavebního zákona, která je v současné době projednávána v Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky.*

Další problém představují rezervace připojovací kapacity nerealizovanými projekty v oblasti obnovitelných zdrojů energie, zejména fotovoltaických elektráren, které blokují kapacitu sítí pro další výrobce elektřiny včetně kombinované výroby elektřiny a tepla. Tento problém by měl být vyřešen novým zákonem o podporovaných zdrojích energie, který rezervaci příkonu pro fotovoltaické elektrárny získanou před 1. dubnem 2010 za určitých podmínek ruší dnem vyhlášení zákona ve Sbírce zákonů.

Systém emisního obchodování představuje ekonomické znevýhodnění pro kogenerační zařízení s tepelným příkonem nad 20 MW, která si od 1.1.2013 budou nucena nakupovat postupně rostoucí podíl povolenek na emise oxidu uhličitého v aukcích. Tyto náklady se promítají do ceny tepla z kombinované výroby a znevýhodňují ho v konkurenci s lokální nebo individuální výrobou tepla, která touto externalitou zatížena není. Vzhledem k tomu, že v lokální a individuální výrobě tepla se kombinovaná výroba uplatňuje minimálně, je znevýhodnění větších zařízení významnou překážkou rozvoje kombinované výroby elektřiny a tepla v České republice. Vláda České republiky odsouhlasila zavedení takzvané uhlíkové daně od 1.1.2014, která by měla toto znevýhodnění odstranit.

4. Záruky původu a režimy podpory

Otázka 9: V článku 5 směrnice se členským státům ukládá, aby zajistily, aby se na základě objektivních, transparentních a nediskriminačních kritérií vydávaly přesné a spolehlivé záruky původu. Uveďte laskavě, jaká je situace ohledně provedení tohoto opatření ve Vaší zemi (informace o úsporách primární energie, typu registračního systému).

Odpověď ČR na otázku 9: *MPO vydává osvědčení o původu z KVET na základě zákona č. 165/2012 Sb. o podporovaných zdrojích energie, přičemž tiskopisy žádostí jsou uveřejněny na internetových stránkách MPO.*

Otázka 10: Má Vaše země režimy podpory pro kombinovanou výrobu tepla a elektřiny na základě směrnice 2004/8/ES (provozní a/nebo investiční podporu)? Jaký druh podpory se poskytuje (vstupní sazby, osvědčení a kvóty, prioritní přístup k rozvodné síti …)? Jsou režimy podpory koncipovány tak, aby poskytovaly dlouhodobě stabilní investiční podmínky? Na která odvětví budou režimy zaměřeny (kombinovaná výroba tepla a elektřiny v oblasti zemědělství a/nebo průmyslu a/nebo vytápění)?

Odpověď ČR na otázku 10: *Česká republika aplikuje podporu kombinované výroby elektřiny a tepla formou bonusu na elektřinu z vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla.*

Není uplatňována přímá státní podpora kombinované výroby elektřiny a tepla, ale platná legislativa předpokládá podporu v systému cenové regulace prováděné Energetickým regulačním úřadem formou cenového rozhodnutí, které stanoví výši podpory vždy na následující kalendářní rok. Dlouhodobá garance výše podpory není stanovena a v tomto smyslu tedy režim podpory dlouhodobě stabilní investiční podmínky neposkytuje. Režim podpory je univerzální a není nijak specificky odvětvově zaměřen.

Od 1.1.2013 bude podpora vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla nově upravena zákonem č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie. Výše uvedené principy však zůstávají zachovány. Zůstává zachován také nárok na přednostní připojení k přenosové a distribuční soustavě za účelem přenosu elektřiny.

Otázka 11: Kolik peněz bylo takto poskytnuto v uplynulých letech na podporu zejména vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny? A kolik peněz se má výhledově každoročně vyčlenit na podporu vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny v nadcházejících letech?

Odpověď ČR na otázku 11:

Celkové náklady na provozní podporu vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla

Rok	2007	2008	2009	2010	2011
Vícenáklady na podporu kombinované výroby elektřiny a tepla (tis. Kč/r)	502 992	416 342	521 595	696 091	701 240

V současné době probíhá v rámci Energetického regulačního úřadu přehodnocení systému podpory vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla, a proto není objem finančních prostředků určených na podporu kombinované výroby elektřiny a tepla na další léta dosud stanoven.

Závěr

Samotná Zpráva o pokroku v oblasti kombinované výroby elektřiny a tepla v ČR bude ihned po svém schválení zveřejněná na internetových stránkách Ministerstva průmyslu a obchodu a zároveň zaslána Evropské komisi.